

Kursplan

Fakulteten för konst och humaniora

Institutionen för svenska språket

1FL028 Svenska som andraspråk - kulturmöte och språkutveckling i förskolan, 15 högskolepoäng

1FL028 Swedish as a second language - cultural encounters and language learning in pre-school, 15 credits

Huvudområde

Svenska som andraspråk

Ämnesgrupp

Svenska som andraspråk

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1F

Fastställande

Fastställd 2016-09-07

Senast reviderad 2022-09-23 av Fakulteten för konst och humaniora. Revidering av mål, innehåll, examinationsformer och litteraturlista.

Kursplanen gäller från och med vårterminen 2023

Förkunskaper

1FL437 Verksamhetsförlagd utbildning i förskolan, period II och

1FL032 Språkutveckling och litteracitet i förskolan

Mål

Övergripande mål

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna

- redogöra för aktuell svensk migrationspolitik samt aspekter på kulturmöten,
- beskriva språkutveckling ur ett andraspråksperspektiv med olika teoretiska utgångspunkter.

Delkurs 1. Migration och kulturmöte, 7,5 hp

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna

- redogöra för orsaker till och effekter av migration och specifikt om invandringen till Sverige, främst efter andra världskriget,
- redogöra för den svenska invandrings- och integrationspolitikens förändringar ur ett historiskt och samtida perspektiv,
- redogöra för hur kultur och religion kan forma individens etiska perspektiv och syn på barnet,
- anlägga didaktiska perspektiv på ett interkulturellt förhållningssätt i bemötandet av flerspråkiga barn i svensk förskola.

Delkurs 2. *Språk, språkinlärning och andraspråksundervisning* 7,5 hp

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna

- redogöra för grundläggande begrepp inom andraspråksforskningen,
- beskriva flerspråkiga barns förutsättningar för språkutveckling,
- jämföra och problematisera olika teorier om första- och andraspråksutveckling i tal och skrift,
- utifrån forskning och egna och andras erfarenheter planera och diskutera undervisning som stöder andraspråksutveckling i förskolan i relation till styrdokumentet.

Innehåll

Professionsbas och professionell progression

I kursen utvecklar den studerande sin kompetens att tillgodogöra sig forskning med relevans för professionen. Dessutom utvecklar den studerande kunskaper om förhållningssätt i den mångkulturella förskolan och om hur barns flerspråkighet och språkutveckling kan stöttas. Kursen som helhet ger perspektiv på svenska som andraspråk inom områden som rör migration och kulturmöten, men också didaktiska och metodiska perspektiv på språkinlärning och andraspråksundervisning i förskolan.

Vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig progression

I kursen utvecklar den studerande sin kompetens att tillgodogöra sig forskning med relevans för professionen. Dessutom utvecklar den studerande sin kommunikativa förmåga i tal och skrift. Den studerande ska sakligt och korrekt kunna redovisa och kommentera forskningsresultat utifrån ett kritiskt förhållningssätt.

Fältstudier

För att förstärka kopplingen mellan teori och praktik genomförs fältstudier som underlag för reflektion, kritisk granskning och omprövning av förhållningssätt. Föreliggande kurs innefattar fältstudier med tonvikt på språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt.

Delkurs 1. *Migration och kulturmöte*, 7,5 hp

I delkurs 1 betonas kunskap om och förståelse för människors olika livsvillkor, bland annat vad gäller synen på familj och barnuppfostran. Vidare behandlas olika kulturmönster och vad dessa betyder för kommunikationen i ett mångkulturellt samhälle samt relationen mellan etnisk och religiös grupptillhörighet för individers identitetsutveckling. Inom denna del behandlas också etik och livssyn som centrala begrepp. I delkursen läses ett antal skönlitterära verk, skrivna för såväl barn som vuxna, som speglar migration och flyktingskap. I delkursen läggs stor vikt vid att belysa

bemötandet av flerspråkiga barn. Svensk invandringspolitik och integrationspolitik samt orsaker till migration och dess politiska, juridiska, ekonomiska och sociala effekter studeras ur ett samtida perspektiv. Pedagogens arbete i den mångkulturella förskolan diskuteras och problematiseras utifrån ett interkulturellt förhållningssätt.

Delkurs 2. Språkinläring och andraspråksundervisning, 7,5 hp

Delkurs 2 behandlar grundläggande kunskaper om språk, barns språkutveckling och undervisning av flerspråkiga barn. Delkursen tar upp olika teoretiska perspektiv på flerspråkighet och språkutveckling. Den ger också en introduktion till andraspråksundervisningens didaktik i förskolan genom att olika undervisningsformer och språk- och kunskapsutvecklande arbete belyses med utgångspunkt i gällande styrdokument för förskola och förskoleklass.

Undervisningsformer

Undervisningen bedrivs i form av föreläsningar, seminarier, individuella uppgifter, gruppuppgifter och fältstudier.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

För betyget Godkänd ska kursens mål vara uppnådda. Betygskriterier för betyget Väl godkänd meddelas skriftligen vid kursstart.

Delkurs 1 är uppdelad i följande examinationer:

Kulturmöten (3,5 hp), Religion, etik och livssyn (2 hp) och Migration ur ett historiskt och samhällsperspektiv (2 hp). Kulturmötesdelen examineras genom skriftlig tentamen och muntlig uppgift. Religion, etik och livssyn (2 hp) och Migration ur ett historiskt och samhällsperspektiv (2 hp) examineras genom skriftlig tentamen.

Delkurs 2 är uppdelad i följande examinationer:

Andraspråksutveckling och andraspråksundervisning examineras genom en skriftlig tentamen (6 hp) och andraspråksundervisning och även genom muntlig och skriftlig redovisning (1,5 hp).

För betyget Väl godkänd på hela kursen krävs att båda delkurserna är Väl godkända.

Om universitetet beslutat att en student har rätt till särskilt pedagogiskt stöd på grund av funktionsnedsättning, har examinator rätt att ge ett anpassat prov eller att studenten genomför provet på ett alternativt sätt.

Förnyad examination ges i enlighet med Lokala regler för kurs och examination på grundnivå och avancerad nivå vid Linnéuniversitetet.

Kursvärdering

Under kursens genomförande eller i nära anslutning till kursen genomförs kursvärdering. Resultat och analys av genomförd kursvärdering ska skyndsamt återkopplas till de studenter som genomfört kursen. Studenter som deltar vid nästa kurstillfälle erhåller återkoppling vid kursstart. Kursvärdering genomförs anonymt.

Överlappning

Kursen kan inte ingå i examen med annan kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet: Kursen motsvarar i stora drag 1SS121 (15 hp) och 1SS028 (15 hp) vid Linnéuniversitetet.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Gemensam litteratur för samtliga delkurser

Skolverket. (u.å.). *Flerspråkighet i förskolan*. Stockholm: Skolverket. Fritt tillgänglig på Skolverkets webbplats.

Skolverket. Senaste upplagan. *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011* (sjätte upplagan). Stockholm: Skolverket. 299 s. Fritt tillgänglig via Skolverkets webbplats.

Skolverket. (2019). *Läroplan för förskolan: Lpfö 18*. Stockholm: Skolverket. 24 s. Fritt tillgänglig på Skolverkets webbplats.

Delkurs 1. Migration och kulturmöte, 7,5 hp

Del 1. Kulturmöten

Elmeroth, Elisabeth & Häge, Johan. (2016). *Flyktens barn – medkänsla, migration och mänskliga rättigheter*. 2 uppl. Studentlitteratur. 120 s. ISBN 978-91-44-11418-7

Enskild, Hilde & Hambro, Benedicte. (2005). *Snick och snack. En praktisk bok om muntligt berättande*. Stockholm: Liber. Ca 80 s. ISBN 978-91-47-05283-7

Lahdenperä, Pirjo. (red.). (2018). *Den interkulturella förskolan. Mål och arbetsätt*. Stockholm: Liber. 137 s. ISBN 978-91-47-12769-6.

Phillips, Tove. (2020). *Etnicitet och kulturmöten*. 2 uppl. Malmö: Gleerups. Ca 100 s. ISBN 978-91-5110200-9.

Sandell Ring, Anniqa. (2021). *Mångfaldens förskola: flerspråkighet, omsorg och undervisning*. Lund: Studentlitteratur. Ca 100 s. ISBN 9789144133263.

Tamas, Gellert. Valfri utgåva. *Lasermannen – en berättelse om Sverige*. Ca 300 s.

Barnlitteratur tillkommer i överenskommelse med undervisande lärare (ca 200 sid.).

Del 2. Religion, livssyn och etiska perspektiv

Kompendiet *Religioner och etiska perspektiv* tillhandahålles av institutionen. Ca 150 s.

Referenslitteratur

Reimer, Eva, Bengtsson Jenny & Hellman, Anette (red.). (2021). *Normer i förskolan*. ISBN 9789151101569.

Del 3. Migration ur ett historiskt och samhällsperspektiv

Blanck, Dag. (2014). A Mixture of People with Different Roots: Swedish Immigrants in the American Ethno-Racial Hierarchies. *Journal of American Ethnic History*. 33(3) s. 37–54. 17 s. Tillhandahålles av institutionen som pdf.

Hansson, Lars. (2017). Att producera disciplinerade amerikaner och skötsamma svenskar... Ford English School för invandrare jämförd med Svenska för Invandrare.

Emigranternas Hus skriftserie 1. Göteborg. 22 s. Tillhandahålles av institutionen som pdf.

Hansson, Lars. (2010). Den glömda utvandringen i nytt ljus. I: *Samhällshistoria i fokus, vänbok till Lars Olsson*. Malmö: Big bad Books. 7 s. Tillhandahålles av institutionen som pdf.

Hansson, Lars. (2008). Vägen till glasriket. I: S. Lundberg & E. Platser, (red.). *Efterfrågad arbetskraft*. Växjö. 27 s. Tillhandahålles av institutionen som pdf.

Harrisson, Dick. (2016). Alla tiders migration. Immigrationens betydelse för Sveriges utveckling och välbefinnande. *Statens offentliga utredningar. Delegationen för migrationsstudier*. 51 s. ISBN: 978-91-88021-10-6. Tillhandahålles av institutionen som pdf.

Åmark, Klas. (2013). Swedes and the refugees 1933-45. I: Byström, M. & Frohnert, P. (red.) *Reaching a State of Hope. Refugees, Immigrants and the Swedish Welfare System 1930-2000*. Nordic Academic Press. S. 39–53. 15 s. Tillhandahålles av institutionen som pdf.

Delkurs 2. Språkinläring och andraspråksundervisning, 7,5 hp

Bijvoet, Ellen & Fraurud, Kari. (2013). 'Rinkebysvenska' och andra konstruktioner av språklig variation i dagens flerspråkiga Sverige. I: K. Hyltenstam & I. Lindberg (red.) *Svenska som andraspråk - i forskning undervisning och samhälle*. Lund: Studentlitteratur. S. 369–396. 28 s. ISBN 978-91-44-07065-0

Jonsson, Rickard. (2013). Inget tjafs och inget bråk – om skötsam svenskhet och ordningsstörande förortsslang. I: K. Hyltenstam & I. Lindberg (red.) *Svenska som andraspråk – i forskning undervisning och samhälle*. S. 397–414. 15 s. Lund: Studentlitteratur. ISBN 978-91-44-07065-0

Milani, Tomasso. M. (2013). Språkideologiska debatter i Sverige. I: K. Hyltenstam & I. Lindberg (red.) *Svenska som andraspråk – i forskning undervisning och samhälle*. Lund: Studentlitteratur. S. 343–367. 35 s. ISBN 978-91-44-07065-0

Palojärvi, Anu, Palviainen Åsa & Mård-Miettinen Karita (red.). (2016). *På finska och svenska: tvåspråkig pedagogik i daghem och förskola*. 77 s. Boken finns tillgänglig på Jyväskyläs universitets hemsida ju.fi.

Sandell Ring, Annika. (2021). *Mångfaldens förskola: flerspråkighet, omsorg och undervisning*. Lund: Studentlitteratur. Ca 200 s. ISBN 9789144133263.

Skolverket. (2012). *Greppa språket. Ämnesdidaktiska perspektiv på flerspråkighet*. 146 s. ISBN 9789187115264. Fritt tillgänglig på Skolverkets webbplats.

Skolverket. (2018). *Greppa flerspråkigheten*. Stockholm: Skolverket. 158 s. ISBN: 978-91-7559-316-6. Fritt tillgänglig på Skolverkets webbplats.

Stroud, Christopher. (2013). Halvspråkighet och rinkebysvenska som språkideologiska begrepp. I: K. Hyltenstam & I. Lindberg (red.) *Svenska som andraspråk – i forskning undervisning och samhälle*. Lund: Studentlitteratur. S. 313–342. 30 s. ISBN 978-91-44-07065-0

Wedin, Åsa. (2011). *Språkande i förskolans och grundskolans tidigare år*. Lund: Studentlitteratur. 123 s. ISBN 978-91-44-05750-7

Av institutionen tillhandahållet material. Ca 200 s.